

מספר נוהל: 2.8.0001
דף 1 מתוך 1
תאריך עדכון: 08.02.2018

תחום: מרשם	 רשות האוכלוסין וההגירה
נושא: דת ולאום	

נוהל השלמת / תיקון פרטי הדת והלאום

1. כללי

- 1.1. בחוק מרשם האוכלוסין התשכ"ה – 1965 נקבע:
 - 1.1.1. בסעיף 2 לחוק נקבע כי גם פרטי הדת והלאום הינם פרטי רישום.
 - 1.1.2. סעיף 3א לחוק מגדיר באילו מקרים ניתן לרשום אדם כיהודי ומהם התנאים לכך.
 - 1.1.3. סעיף 19ב (א) לחוק מגדיר כי בפרטי הדת והלאום **ברישום ראשוני** במרשם, יש לרשום עפ"י תעודה ציבורית, ובהיעדר תעודה ציבורית ניתן לרשום עפ"י הודעה (הצהרה), פרט לרישום יהודי, שנקבע כאמור בהתאם לסעיף 3א.
 - 1.1.4. סעיף 19ב (ב) לחוק, נותן סמכות שלא לרשום דת ולאום שניתנו עפ"י הצהרה במידה ויש יסוד סביר להניח שהמידע אינו נכון.
 - 1.1.5. סעיף 19ג (א) לחוק, קובע כי כל **שינוי** בפרט רישום, ובכללם בפרטי הדת והלאום, **מחייב תעודה ציבורית** המעידה על השינוי שחל.
 - 1.1.6. סעיף 19ד לחוק קובע, כי ניתן לבצע **תיקון** בפרטי המרשם לבקשת התושב **ועפ"י תעודה ציבורית** המעידה כי הרישום לא היה נכון.
 - 1.1.7. סעיף 19ה לחוק קובע כי בסמכות פקיד רישום ראשי לבצע תיקון או שינוי בפרט מרשם עפ"י תעודה ציבורית, למעט בפרטי דת, לאום ומצב אישי, שלגביהם נדרשת הסכמה של התושב או פניה לביהמ"ש לענייני משפחה.
 - 1.1.8. סעיף 3א לחוק קובע, כי לביה"ד הרבני יש סמכות לדון בשאלת יהדותו של תושב, וזאת במסגרת דיון בענייני נישואין וגירושין המובא בפניו.
- 1.2. השלמת פרטי הדת והלאום של עולים ובעלי רישיונות לשיבת קבע או ארעי, שנרשמו ברישום ראשון בתחנות הגבול או בלשכת רשות האוכלוסין.
- 1.3. השלמת פרטי הדת והלאום בהודעות הלידה של נולדים בישראל, שנרשמו בבית החולים, או בלשכת רשות האוכלוסין.
- 1.4. השלמת פרטי הדת והלאום של ילד שנולד בחו"ל לאזרח ישראלי או תושב ישראלי, שנרשמו בשגרירות ישראל בחו"ל או בלשכת רשות האוכלוסין.
- 1.5. תיקון פרטי הדת והלאום לאדם הטוען כי פרטי הדת והלאום, שנרשמו ברישום ראשון במרשם, אינם נכונים.
- 1.6. תיקון פרטי הדת והלאום של תושב/אזרח על פי יוזמת פקיד הרישום הראשי.

2.8.0001	מספר נוהל	רשות האוכלוסין וההגירה
----------	-----------	------------------------

מספר נוהל: 2.8.0001
דף 2 מתוך 7
תאריך עדכון: 08.02.2018

תחום: מרשם	 רשות האוכלוסין וההגירה
נושא: דת ולאום	

1.7. להלן המונחים לעדכון פרטי הדת והלאום ופירושם:

1.7.1.1. "טרם נרשם" – בקליטה ראשונית כאשר התושב טרם מילא את חובתו על פי החוק, וטרם מסר הודעה על פרטים אלה (מצב של טרום רישום ראשון).

1.7.2. "בבדיקה" – כאשר מדובר בנרשם, אשר ביקש לרשום ברישום ראשון, וקיים ספק לגבי דתו, או לאומו או שהמסמכים אותם הציג נמצאים בבדיקה, יירשמו פרטי הדת והלאום לגביו "בבדיקה" עד גמר הבירור, בשלב זה ניתן להנפיק תעודת זהות ראשונה. בגמר הבירור:

1.7.2.1. במקרים בהם הוחלט עפ"י המסמכים שהוצגו לרשום הדת והלאום כפי שביקש, יש לעדכן במרשם בהסתמך על בקשתו, ולהודיע לו בכתב על-כך.

1.7.2.2. במקרים בהם הוחלט שלא לרשום הדת והלאום כפי שביקש ועפ"י המסמכים שהוצגו יש לזמן את התושב/אזרח להשלמת פרטי הדת והלאום, ולעדכן את רשומתו בקובץ.

1.7.3. "(---)" - יירשם בהתאם למפורט להלן:

1.7.3.1. כאשר התושב מגיש בקשה, ברישום ראשון, בדבר רצונו שלא יירשם דבר בפרטי הדת והלאום, או כי הינו חסר דת ולאום אף אם יש בידו תעודת לידה המעידה על דת ולאום, הודעתו זו תישמר כאסמכתא לרישום במרשם.

1.7.3.2. כאשר תושב הרשום במרשם כבן לדת או ללאום מסוימים, מבקש שינוי פרטי הדת או הלאום ל- (---) עליו להמציא פס"ד הצהרתי מבית המשפט שיקבע כי הינו חסר דת או לאום.

1.7.4. "לא ידוע" – כאשר ברישום ראשון התושב אינו יודע ולא ניתן ללמוד על כך מן המסמכים שהומצאו על ידו מהם הדת והלאום שלו או שאין לו מסוגלות למלא את חובת ההודעה כגון חסוי ללא אפוטרופוס.

1.7.5. "יהודי" – כאמור בסעיף 4ב' לחוק השבות: "יהודי" הינו מי שנולד לאם יהודיה או נתגייר ואינו בן דת אחרת. מי שההגדרה בסעיף 4ב' הנ"ל חלה עליו ירשם בפרט הדת והלאום "יהודי".

מודיע הנרשם כי הינו יהודי, אך בהודעה אחרת בתיקו או במרשם האוכלוסין או בתעודה ציבורית ניתן להסיק כי הוא אינו יהודי, יעוכב הרישום והטיפול יועבר למחלקת מרשם ודרכונים במטה.

2.8.0001	מספר נוהל	רשות האוכלוסין וההגירה
----------	-----------	------------------------

מספר נוהל: 2.8.0001
דף 3 מתוך 7
תאריך עדכון: 08.02.2018

תחום: מרשם	 רשות האוכלוסין וההגירה
נושא: דת ולאום	

1.7.6. דת ולאום של לא יהודים

1.7.6.1. יירשמו עפ"י תעודה, באין תעודה – לפי הודעתו של הנרשם, בפרט הלאום יירשם בדרך כלל הלאום על פי האזרחות של המדינה שהנרשם מחזיק בדרכונה.

1.7.6.2. קטין בעל אשרת עולה שאביו יהודי ואמו אינה יהודיה, לא ירשם בפרט הדת והלאום כיהודי. אם נטען כי התגייר – יש לפעול על פי נוהל 2.8.0002 שינוי/המרה פרט הדת והלאום של תושב / אזרח.

1.7.6.3. לפרט הדת יש להוסיף את הכת/העדה, ככל שישנה, דוגמאות: נוצרי-קתולי, מוסלמי-סוני עפ"י רשימות הדתות המוכרות הקיימות.

1.7.7. רישום ראשון למי שהוריו בעלי דתות שונות

1.7.7.1. מי שאמו יהודיה ואביו בעל דת אחרת (מוסלמי, נוצרי) יירשם כדת אמו, כדת אביו או חסר דת, עפ"י בקשת ההורים. ככל שמדובר בבגיר יירשם עפ"י הצהרתו.

1.7.7.2. מי שאביו יהודי ואמו בת דת אחרת (מוסלמית/ נוצרייה) יירשם כחסר דת בלבד אלא אם המציא תעודת המרת דת לדת המבוקשת.

2. מטרת הנוהל

לקבוע את השיטה לטיפול בהשלמת פרטי הדת והלאום במרשם האוכלוסין או בתיקונים בהתאם להוראות חוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה- 1965 (להלן- החוק).

3. תנאים ודרישות:

- על מגיש הבקשה להשלמת פרטי הדת והלאום, או לתיקונים, לקיים את התנאים הבאים:
 - 3.1. נוכחות אישית של המבקש חובה.
 - 3.2. כאשר מדובר בהשלמה / תיקון עבור קטין נדרשת נוכחות שני ההורים.
 - 3.3. באם המבקש מעל גיל 16 תידרש נוכחותו האישית בנוסף לנוכחות הוריו, באם המבקש מחזיק בתעודת זהות ביומטרית או מבוקשת עבורו תעודת זהות ביומטרית יש לפעול עפ"י נוהל 2.18.0013 נוהל הטיפול בקבלת בקשה, ניפוק, הפעלה ומסירה של תעודת זהות ביומטרית.
 - 3.4. צרוף שאלון רישום או הודעת לידה, אחד מהמפורטים מטה:
 - 3.4.1. שאלון רישום מקורי (מר/14) לפי סעיף 5 לחוק המרשם.

2.8.0001	מספר נוהל	רשות האוכלוסין וההגירה
----------	-----------	------------------------

מספר נוהל: 2.8.0001
דף 4 מתוך 7
תאריך עדכון: 08.02.2018

תחום: מרשם	 רשות האוכלוסין וההגירה
נושא: דת ולאום	

- 3.4.2. הודעת לידת חי שמולאה בבית חולים בישראל לפי סעיף 6א' לחוק המרשם.
- 3.4.3. בלידת בית הודעת לידת חי שמולאה בלשכת רשות האוכלוסין לפי סעיף 6ב' לחוק המרשם.
- 3.4.4. הודעה על לידה של ילד של אזרח/תושב ישראלי שנולד בחו"ל (לפי סעיף 11 לחוק המרשם), שמולאה בשגרירות ישראל בחו"ל.
- 3.4.5. הודעה על לידה של אזרח ישראלי שנולד בחו"ל (לפי סעיף 11 לחוק המרשם) שמולאה בלשכת רשות האוכלוסין.
- 3.5. צרוף מסמך הנסיעה הזר איתו הגיע העולה/הנרשם לארץ ובו ניתנה אשרת העלייה או הכניסה לארץ.
- 3.6. הצגת תעודת לידה מקורית, בהתאם לסעיף 19ב'.
- 3.7. הצגת ראיות נוספות להוכחת הדת והלאום, עפ"י דרישה.
- 3.8. מסירת הצהרה בכתב להשלמת פרטי הדת/הלאום לעולה/לנרשם ברישום ראשון, בשפה המוכרת לו (רוסית, אנגלית, ספרדית, צרפתית).
- 3.9. במקרה של תיקון פרטי דת ולאום - מסירת בקשה לתיקון פרטי הדת/הלאום ואסמכתאות לכך.
- 3.10. אגרת שירות – השירות אינו כרוך בתשלום אגרה.

4. הליך הטיפול

השלמת פרטי הדת והלאום ברישום ראשון

- פקיד הרישום המקבל את העולה או הנרשם ברישום ראשון במרשם או הבקשה לרישום פרטי הדת והלאום יבצע את הפעולות הבאות:
- 4.1. יוודא את זהותו של המבקש מול המסמכים שהוצגו.
- 4.2. ידרוש מהמבקש למסור את המסמכים כמפורט בסעיף 3 לעיל (תנאים ודרישות).
- 4.3. יבדוק את הפרטים בשאלון הרישום/בהודעת הלידה/ בתעודת הלידה.
- 4.4. ישווה את הפרטים הרשומים במסמכים מול מסמך הנסיעה ויבדוק את אשרת הכניסה המוטבעת במסמך הנסיעה על פי איזה חוק ניתנה האשרה – סעיף 4 ב' או 4 א' לחוק השבות או 2 (א) (4) לחוק הכניסה.
- 4.5. ישווה את הפרטים שבהצהרת המבקש מול התעודות והמסמכים הנוספים.
- 4.6. באם קיים תיק בלשכה על שם הנרשם, ישווה הודעתו עם רישומים קודמים הקיימים בו.

2.8.0001	מספר נוהל	רשות האוכלוסין וההגירה
----------	-----------	------------------------

מספר נוהל: 2.8.0001
דף 5 מתוך 7
תאריך עדכון: 08.02.2018

תחום: מרשם	 רשות האוכלוסין וההגירה
נושא: דת ולאום	

- 4.7. במקרים חריגים, כאשר יש לפקיד הרישום ספקות לגבי השלמת פרטי הדת והלאום של המבקש ושל ילדיו הקטנים, יפעל בהתאם להנחיות שלהלן:
- 4.7.1. עולים מארצות חבר העמים – יש לפנות בכתב ללשכת הקשר.
- 4.7.2. עולים מארצות אחרות שעלו באישור הסוכנות היהודית – יש לפנות בכתב לדסק המתאים בסוכנות היהודית.
- 4.7.3. עולים אחרים בעליות מיוחדות – יש להעביר את החומר לממונה מרשם ודרכונים במטה רשות האוכלוסין להחלטה.
- 4.8. פקיד הרישום יבדוק את הפרטים שבטופס ההצהרה שמסר העולה/הנרשם להשלמת פרטי הדת והלאום וידרוש ממנו לחתום על ההצהרה, ויבקש חתימות ההורים על טופסי ההצהרות עבור הילדים הקטינים.
- 4.9. בבקשה לרישום ראשון ללא ציון פרטי דת ולאום (---), יש לפעול עפ"י הצהרת המבקש, כשמדובר בקטין- עפ"י הצהרת שני ההורים.
- 4.10. מצא פקיד הרישום כי האסמכתאות המצורפות להשלמת פרטי הדת והלאום מניחות את דעתו – יאשר את הבקשה.
- 4.11. תיקון דת ולאום
- 4.11.1. פקיד הרישום מקבל הבקשה יבדוק את הפרטים בטופס הבקשה לתיקון פרטי הדת והלאום.
- 4.11.2. פקיד הרישום יבדוק את האסמכתאות המצורפות לבקשה לתיקון מול החומר המתויק בתיק המרשם ובמידת הצורך ייעזר בתיקיהם של הורי המבקש. מצא פקיד הרישום כי הראיות לתיקון הדת והלאום שהמבקש מסר מעידות כי הרשום במרשם לא היה נכון – יאשר את הבקשה תוך פירוט הנימוקים לאישור הבקשה בגיליון הרישום.
- 4.11.3. אם לפקיד הרישום יש ספקות לגבי נכונות הראיות שהציג המבקש – ידחה את בקשתו, תוך ציון הנימוקים להחלטה בגיליון הרישום ותוך ציון אפשרות לערעור על ההחלטה.
- 4.11.4. אם המבקש מערער על ההחלטה יועבר הערעור להחלטת המחלקה למרשם ודרכונים במטה הרשות.

2.8.0001	מספר נוהל	רשות האוכלוסין וההגירה
-----------------	------------------	-------------------------------

מספר נוהל: 2.8.0001
דף 6 מתוך 7
תאריך עדכון: 08.02.2018

תחום: מרשם	 רשות האוכלוסין וההגירה
נושא: דת ולאום	

4.12. מי שנרשם בדת ובלאום ברישום ראשון להורים בעלי דת ולאום שונים עפ"י בקשת ההורים כבן הדת והלאום של אחד ההורים ומבקש כיום להשתייך לדת של ההורה האחר יש לפעול עפ"י נוהל שינוי /המרה פרטי דת ולאום של תושב/אזרח 2.8.0002

4.13. תיקון פרטי הדת והלאום ביוזמת פקיד הרישום

במידה והתברר לפקיד הרישום כי פרטי רישום הדת והלאום של תושב הרשומים במרשם אינם נכונים, או שקיימת הגבלה למתן שירות, יש לפעול כדלקמן:

4.13.1. לערוך בירור מול התושב/אזרח- יוסבר לו כי על פי הנתונים שיש בידי משרד הפנים, פרטי הדת והלאום שלו במרשם אינם נכונים ומחייבים תיקון, וכי נכונות המרשם הוא ערך חשוב ולכן אנו פועלים לתיקון פרטי רישום שאינם נכונים.

4.13.2. סעיף 19 לחוק המרשם קובע כי תיקון פרטי הדת והלאום יכולים להיעשות:
4.13.2.1. בהסכמת התושב /אזרח.

4.13.2.2. על פי פסק דין הצהרתי של בית משפט לענייני משפחה וזאת בהתאם לבקשת פקיד הרישום.

4.13.3. אם מסכים התושב/אזרח לתיקון הלאום והדת ימסור הסכמתו בכתב וחתימתו על טופס תיקונים, יש לתקן את המרשם בהתאם ולסרוק את ההסכמה ולתייקה בתיק המרשם.

4.13.4. אם טוען המבקש כי הרישום הקיים הוא נכון וכי אין מקום לתקנו, יש לקבל את טענותיו בכתב, לרבות ראיות, התומכות בטענות אלה ולהעבירם אל מחלקת מרשם ודרכונים במטה.

4.13.5. אם לא התקבלה הסכמתו או התנגדותו המנומקת לתיקון, יש לשקול פנייה לבית המשפט לענייני משפחה, בבקשה לפסק דין הצהרתי לתיקון הרישום.

4.13.6. יש לערוך רישום ממוחשב.

4.13.7. במהלך בירור פרטי הדת והלאום- אין להגביל או לעכב מתן שירות מרשם ודרכונים ואולם באם מבוקשת תמצית רישום ע"ש הפונה יש לנפק את התמצית ולציין בפרט ההערות "דת ולאום טעון בירור".

4.14. על הפקיד לוודא שאין הגבלה כל שהיא למתן השירות, במידה ויש הגבלה יש לפעול בהתאם לנוהל טיפול בהגבלה מספר 1.2.0001.

2.8.0001	מספר נוהל	רשות האוכלוסין וההגירה
----------	-----------	------------------------

מספר נוהל: 2.8.0001
דף 7 מתוך 7
תאריך עדכון: 08.02.2018

תחום: מרשם	 רשות האוכלוסין וההגירה
נושא: דת ולאום	

4.15. לאחר ביצוע כל האמור בסעיפים 4.1 עד 4.14 יש לעדכן את פרטי הדת והלאום בתיק

המרשם ובקובץ הממוחשב- בהתאם להחלטה שנתקבלה על-פי המופרט בסעיף 4.16

4.15.1. בסוג העדכון: "תיקון"- למי שהוגשה בקשה לתיקון פרטי הדת והלאום.

4.15.2. בסוג עדכון "קליטה"- להשלמת פרטי דת ולאום.

4.15.3. תאריך תחילת תוקף:

4.15.3.1. לעולה ולילדיו הקטנים- מיום העלייה.

4.15.3.2. לנרשם ברישום ראשון בלשכה- מיום הרישום במרשם האוכלוסין.

4.15.3.3. לנולדים בארץ או לנולדים בחו"ל של אזרח/תושב – מיום הלידה.

4.16. **תיקים:**

4.16.1. ברישום ראשון – יש לצרף לשאלון הרישום תמונה אחת, הצהרה בכתב להשלמת

הדת והלאום, את צילום המסמכים האישיים של העולה/הנרשם: מסמך נסיעה,

תעודת הלידה, מסמכים המעידים על מצב אישי וכו', וכן את צילום האסמכתאות

להוכחת זכאות העולה או פרטי הדת והלאום.

4.16.2. בבקשה לתיקון פרטי הדת והלאום – יש לצרף את האסמכתאות להוכחת פרטי

הדת והלאום של התושב/אזרח והמעידות כי הרישום לא היה נכון.

4.16.3. יש לתייק את תיק המרשם בארכיב הלשכה.

5. **החוק וסעיפיו**

סעיפים 3א', 17, 19ג', 19ד', 19ה' לחוק מרשם האוכלוסין התשכ"ה – 1965

6. **נספחים**

6.1. [הצהרות בכתב להשלמת פרטי הדת והלאום \(מר/36\)](#).

6.2. [טופס בקשה לשינויים, השלמות ותיקונים בפרטי מרשם האוכלוסין \(מר/3\)](#)

2.8.0001	מספר נוהל	רשות האוכלוסין וההגירה
----------	-----------	------------------------

מדינת ישראל
רשות האוכלוסין וההגירה

הצהרה בדבר רישום פרטי דת ולאום

הדרכה: רשאי להגיש ההצהרה המבקשת עבור עצמו/ה או עבור ילדים קטינים, נוכחות אישית של המבקש/ת בלשכה חובה, הצהרה עבור קטין - תידרש נוכחות אישית והסכמת שני ההורים בלשכה, וכן נוכחות והסכמת הקטין/נה בלשכה. חובה לצרף מסמכים ואישורים התומכים בהצהרה. הצהרה זו תמולא ותינתן על-ידי המצהיר באופן אישי ובלעדי, חל איסור על הפקיד/ה המקבל/ת למלא הצהרה זו.

הצהרה לפי סעיף 4א ו-4ב לחוק השבות, השלמת פרטי הדת והלאום במרשם התושבים

מספר הזהות	שם המשפחה	השם הפרטי	מספר הטלפון
_____	_____	_____	_____

אני

מודיע/ה בזה כי הנני (יש לבחור באחת משתי האפשרויות הרשומות מטה, נא לסמן x במשבצת המתאימה)

יהודי/ה בהתאם לסעיף 4ב' לחוק השבות ומבקש/ת להירשם בפרטי הדת והלאום "יהודי" במרשם האוכלוסין,
 אימי יהודיה ואינני בן/בת דת אחרת / התגירתי ואינני בן/בת דת אחרת (נא לסמן x המשבצת המתאימה).
 חובה לצרף מסמכים ואישורים התומכים בהצהרה זו.

"בן/בת משפחה של יהודי" בהתאם לסעיף 4א' לחוק השבות

הקרבה ליהודי (נא לסמן x המשבצת המתאימה)

בן/בת זוג ילד/ה נכד/ה בן/בת זוג של ילד/ה בן/בת זוג של נכד/ה

השם המלא של הקרובה: _____

נמצא: בארץ / בחו"ל, (נא לסמן x המשבצת המתאימה) ציין/י את המקום: _____

במידה ורשום במרשם האוכלוסין יש לרשום מספר הזהות שלו/ה _____

אני מבקש/ת להירשם בפרטי הדת: _____ והלאום: _____

אם הנך מבקש/ת להירשם כחסר/ת דת, דהיינו הדת: (---), והלאום: (---) יש לציין זאת במפורש

המקום: _____ תאריך: _____ חתימת המצהיר: _____

בהצהרה עבור קטין שטרם מלאו לו 18 שנה, יחתמו שני ההורים

שם האב: _____ מספר הזהות _____ חתימה _____

שם האם: _____ מספר הזהות _____ חתימה _____

08/2012

לשימוש המשרד

מר / 36

אישור על מתן ההצהרה

אני הח"מ (שם הפקיד/ה) _____ תפקיד: _____

מאשר בזה כי בתאריך _____ התייצב/ה בלשכת רשות האוכלוסין וההגירה ב- _____

מר/ת _____

וזיהה/תה את עצמו/ה להנחת דעתי באמצעות _____ אישר/ה בפניי

את אמיתות ההצהרה הנ"ל, וחתם/חתמה על הצהרה זו בפניי.

הלשכה ב- _____ חתימת הפקיד מקבל ההצהרה: _____

